
**LOKALNY PLAN ROZWOJU USŁUG
SPOŁECZNYCH
I DEINSTYTUCJONALIZACJI
w Gminie Krzczonów
na lata 2024-2027**

Kwiecień 2024

Spis treści

Wstęp

1. Uwarunkowania definicyjne i prawne
2. Założenia głównych dokumentów strategicznych i programowych
3. Diagnoza potrzeb i potencjału Gminy Krzczonów w zakresie usług społecznych
 - 1) Ogólna charakterystyka Gminy
 - 2) Sytuacja demograficzna i społeczna
 - 3) Dane dotyczące osób korzystających z pomocy społecznej
 - 4) Zasoby instytucjonalne Gminy Krzczonów
4. Działania podejmowane przez Gminę Krzczonów skierowane do poszczególnych grup wymagających wsparcia
5. Analiza potrzeb w zakresie realizacji usług społecznych. Wnioski i rekomendacje
6. Plany deinstytucjonalizacji usług
7. Monitoring i ewaluacja

WSTĘP

Deinstytucjonalizacja usług społecznych stanowi ważny kierunek rozwoju i zmian polityki społecznej państwa, szczególnie w kontekście aktualnych wyzwań i potrzeb społecznych ujawniających się na szczeblach lokalnych (zmiany w strukturze społecznej, starzejąca się populacja, przeobrażenia rynku pracy, wyzwania pieczy zastępczej, nowe wyzwania zdrowotne i ekologiczne, bezdomność itd.).

Po wprowadzeniu możliwości tworzenia nowej instytucji lokalnej – centrum usług społecznych (CUS), aktualnym wyzwaniem staje się proces skutecznej deinstytucjonalizacji usług społecznych w kierunku rozwoju usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej, w miejscu zamieszkania obywateli¹.

Odwołując się do Ogólnopolskich wytycznych tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych², w LPDI dla Gminy Krzczonów, używa się dwóch definicji „deinstytucjonalizacji” organizacji międzynarodowych:

- definicji UNICEF, która brzmi: „Deinstytucjonalizacja oznacza całość planowania transformacji i zmniejszania rozmiaru zakładów stacjonarnych lub ich likwidacji, przy jednoczesnym zapewnieniu innego rodzaju różnorodnych usług opieki, bazujących na standardach wynikających z praw człowieka i zorientowanych na rezultaty” oraz

- definicji Komisji Europejskiej w brzmieniu: „(...) Deinstytucjonalizacja rozumiana powinna być nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania (...)”.

Celem sporządzenia Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych jest wyznaczenie kierunków rozwoju usług społecznych w Gminie Krzczonów, zarówno w zakresie koniecznych interwencji, jak i podjęcia działań o charakterze prewencyjnym i profilaktycznym. Aby wyznaczyć kierunki rozwojowe w zakresie poszczególnych usług przeprowadzono działania diagnostyczne i analityczne określające stan faktyczny, jak i określono wyzwania na najbliższą przyszłość. Przeprowadzenie diagnozy uwzględniającej opis struktury społecznej gminy, identyfikacja występujących problemów społecznych, analizę podstawowych dokumentów strategicznych

¹ Ogólnopolskie wytyczne tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych

² Tamże

samorządu i innych podmiotów m.in. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej (ROPS) stanowi podstawę do formułowania zadań i działań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kreacji i realizacji usług społecznych.

W ramach tworzenia LPDI dokonano także inwentaryzacji zasobów oraz dokonano szczegółową analizę interesariuszy tego procesu. Opracowany Plan uwzględnia analizę potrzeb wszystkich stron procesu organizacji usług – zarówno samych odbiorców, jak i potencjalnych dostawców usług społecznych. W dokumencie określono także stan przygotowania kadr służb społecznych, w tym istniejących deficytów kadrowych i kompetencyjnych³.

3 Ogólnopolskie wytyczne tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych

I UWARUNKOWANIA DEFINICYJNE I PRAWNE

Ważnym komponentem lokalnej polityki społecznej są obecnie usługi społeczne. Zdefiniowano je w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

W świetle art. 2 tej ustawy oznaczają one działania podejmowane przez gminę w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców, w następujących zakresach:

- 1) polityki prorodzinnej,
- 2) wspierania rodziny,
- 3) systemu pieczy zastępczej,
- 4) pomocy społecznej,
- 5) promocji i ochrony zdrowia,
- 6) wspierania osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacji publicznej,
- 8) przeciwdziałania bezrobociu,
- 9) kultury,
- 10) kultury fizycznej i turystyki,
- 11) pobudzania aktywności obywatelskiej,
- 12) mieszkalnictwa,
- 13) ochrony środowiska,
- 14) reintegracji zawodowej i społecznej.

Planowanie i realizacja usług społecznych wymaga jednak odniesienia do potrzeb społecznych, które stają się kluczową kategorią lokalnej polityki społecznej. W istocie nie jest to podejście nowe, ponieważ już w pierwotnym tekście ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej słowo „potrzeby” pojawiało się wielokrotnie, w tym m.in. w art. 15 pkt 5 i 6, które wskazywały, że pomoc społeczna polega w szczególności na realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, a także na rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

II ZAŁOŻENIA GŁÓWNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH I PROGRAMOWYCH

Znaczenie rozwoju usług społecznych oraz procesu deinstytucjonalizacji podkreśla Strategia Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.). Wskazuje ona przy tym, że usługi społeczne są generalnie dedykowane wszystkim, jednak szczególny nacisk trzeba położyć na kierowanie ich do osób, które mogą być narażone na jakiekolwiek przejawy wykluczenia społecznego czy dyskryminacji.

Dotyczy to przede wszystkim:

- dzieci, w tym dzieci z niepełnosprawnościami,
- osób z niepełnosprawnościami i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- osób w kryzysie psychicznym,
- osób starszych,
- osób w kryzysie bezdomności,
- wszystkich innych grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Wśród najważniejszych założeń Strategii Rozwoju Usług Społecznych można wskazać:

- zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci,
- zbudowanie skutecznego i trwałego systemu świadczenia usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami dające możliwość życia w społeczności lokalnej niezależnie od stopnia niepełnosprawności,
- stworzenie skutecznego systemu usług społecznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności oraz osób zagrożonych bezdomnością.

Zaplanowaniu procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych na poziomie województwa lubelskiego, w sposób uporządkowany, ustrukturyzowany, w oparciu o dostępne środki europejskie, krajowe i samorządowe, służy Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Lubelskiego na lata 2023-2024. Dokument ten przyjęto Uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego Nr CDXXVIII/7547/2023 z dnia 7 lutego 2023 r. Został opracowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie poprzez powołany Zespół do spraw opracowania

Regionalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji został powołany uchwałą nr CCCLXVI/6341/2022 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 24 maja 2022r.

Cele Regionalnego Planu sformułowano następująco:

- zintegrowanie regionalnych celów i działań operacyjnych dotyczących rozwoju usług społecznych i usług zdrowotnych oraz procesu deinstytucjonalizacji w spójny proces działań adresowanych przede wszystkim do podmiotów lokalnych, odpowiedzialnych za organizowanie, dostarczanie i finansowanie tych usług ze środków własnych lub z innych źródeł, w tym z budżetu państwa;
- silniejsze powiązanie dostępnych źródeł finansowania, w szczególności funduszy europejskich, a także innych źródeł finansowych dostępnych w województwie z regionalnymi i lokalnymi celami i działaniami w obszarze usług społecznych;
- wytyczenie poprzez działania finansowe i pozafinansowe oczekiwanych kierunków rozwoju usług na poziomie lokalnym i ponadlokalnym;
- skoordynowanie działań podejmowanych przez różne departamenty lub jednostki organizacyjne samorządu województwa oraz uwzględnienie potencjału i zasobów sektora obywatelskiego i partnerów społecznych.

Obszary interwencji ujęte w Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Lubelskiego na lata 2023-2024 wskazano poniżej:

Obszar I – Zwiększenie udziału rodzin i rodzinnych form pieczy zastępczej w opiece i wychowaniu dzieci.

Obszar II. Rozwój usług w społeczności lokalnej dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność oraz usług dla ich opiekunów i rodzin.

Obszar III. Rozwój usług w społeczności lokalnej dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Obszar IV. Rozwój usług w społeczności lokalnej dla osób w kryzysie bezdomności zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym.

Obszar V. Rozwój usług na rzecz obywateli państw trzecich, w tym migrantów/uchodźców.

Założenia krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych zostały uwzględnione przy opracowywaniu Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2024-2027. Jest on ponadto zgodny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Krzczonów na lata 2021-2027.

III DIAGNOZA POTRZEB I POTENCJAŁU GMINY KRZCZONÓW W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH

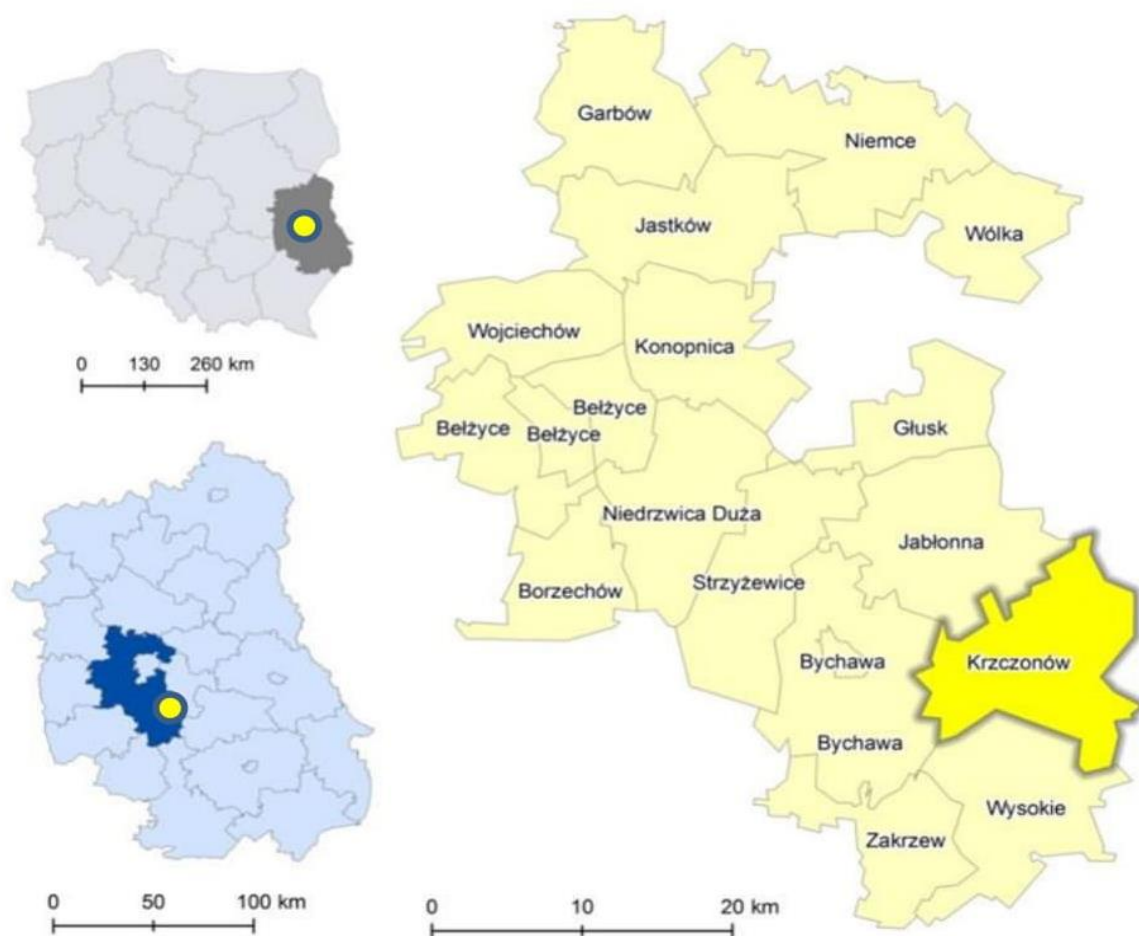
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZCZONÓW

Gmina Krzczonów jest gminą wiejską położoną we wschodniej części województwa lubelskiego, leży w odległości 33 km od Lublina, stanowiącą jedną z szesnastu gmin powiatu lubelskiego.

Sąsiaduje ona:

- od wschodu z gminami Rybczewice (powiat świdnicki) i Żółkiewka (powiat krasnostawski),
- od południa z gminą Wysokie (powiat lubelski),
- od północy z gminami Jabłonna (powiat lubelski) i Piaski (powiat świdnicki),
- od zachodu z gminą Bychawa (powiat lubelski).

Rys. 1. Położenie Gminy Krzczonów

Gmina zajmuje powierzchnię 128 km². Administracyjnie gmina dzieli się na 27 jednostek pomocniczych (sołectw): Antoniówka, Boży Dar, Gierniak, Kosarzew Dolny, Kosarzew Górny, Kosarzew Stróża, Nowiny Żukowskie (z przysiółkiem Majdan Policki), Krzczonów Folwark (ulice: Lubelską, Słoneczną, Sosnową, Spółdzielczą, Szklaną, Orzechową, Tadeusza Kościuszki oraz część ulicy Stefana Żeromskiego), Krzczonów Skalka (ulice: Partyzantów, Świerkowa, Skalka), Krzczonów Sołtysy (ulica Leśna, Lipniak, Lipowa, Słowiańska, Szkolna), Krzczonów Wójtostwo (ulice wchodzące w skład sołectwa: Rynkowa, Spokojna, Strażacka, Władysława Reymonta, Wójtostwo, część ulicy Stefana Żeromskiego), Krzczonów Pierwszy, Krzczonów Drugi, Krzczonów Trzeci, Lewandowszczyzna, Olszanka, Piotrkówek, Policzyzna, Pustelnik, Sobieska Wola Pierwsza, Sobieska Wola Druga, Teklin, Walentynów, Zielona, Żuków Pierwszy, Żuków Drugi, Żuków - Kolonia.

Rys. 2. Podział administracyjny Gminy Krzczonów na jednostki pomocnicze (sołectwa)

Źródło: opracowanie własne

Siedzibą Gminy jest miejscowość Krzczonów, która pełni funkcje administracyjne, usługowe i kulturalne dla pozostałych miejscowości.

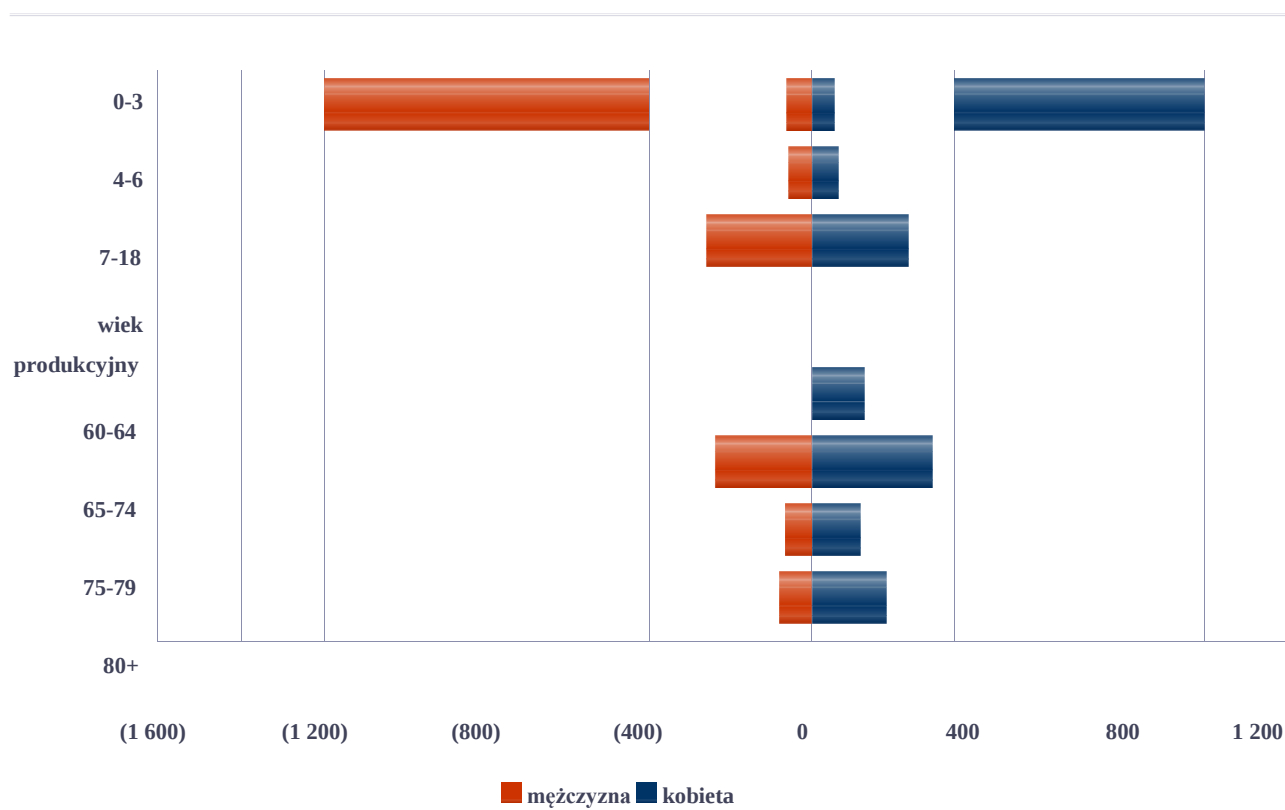
2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA

Według stanu na 30 czerwca 2023, liczba ludności gminy Krzczonów wyniosła 4202 osób, z czego 51% stanowiły kobiety, a 49 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 2,7% ludności powiatu, 1,3 % ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,4 %, osoby w wieku produkcyjnym 54,7 %, a w wieku poprodukcyjnym 25,9 %. W latach 2022 - 2023 liczba ludności spadła o 1%”.

Tabela 1. Liczba mieszkańców wg wieku i płci

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
0-3	61	54
4-6	56	64
7-18	256	239
wiek produkcyjny	1 276	1 023
60-64		128
65-74	238	297
75-79	63	119
80+	77	182

Rys. 3. Liczba mieszkańców wg wieku i płci

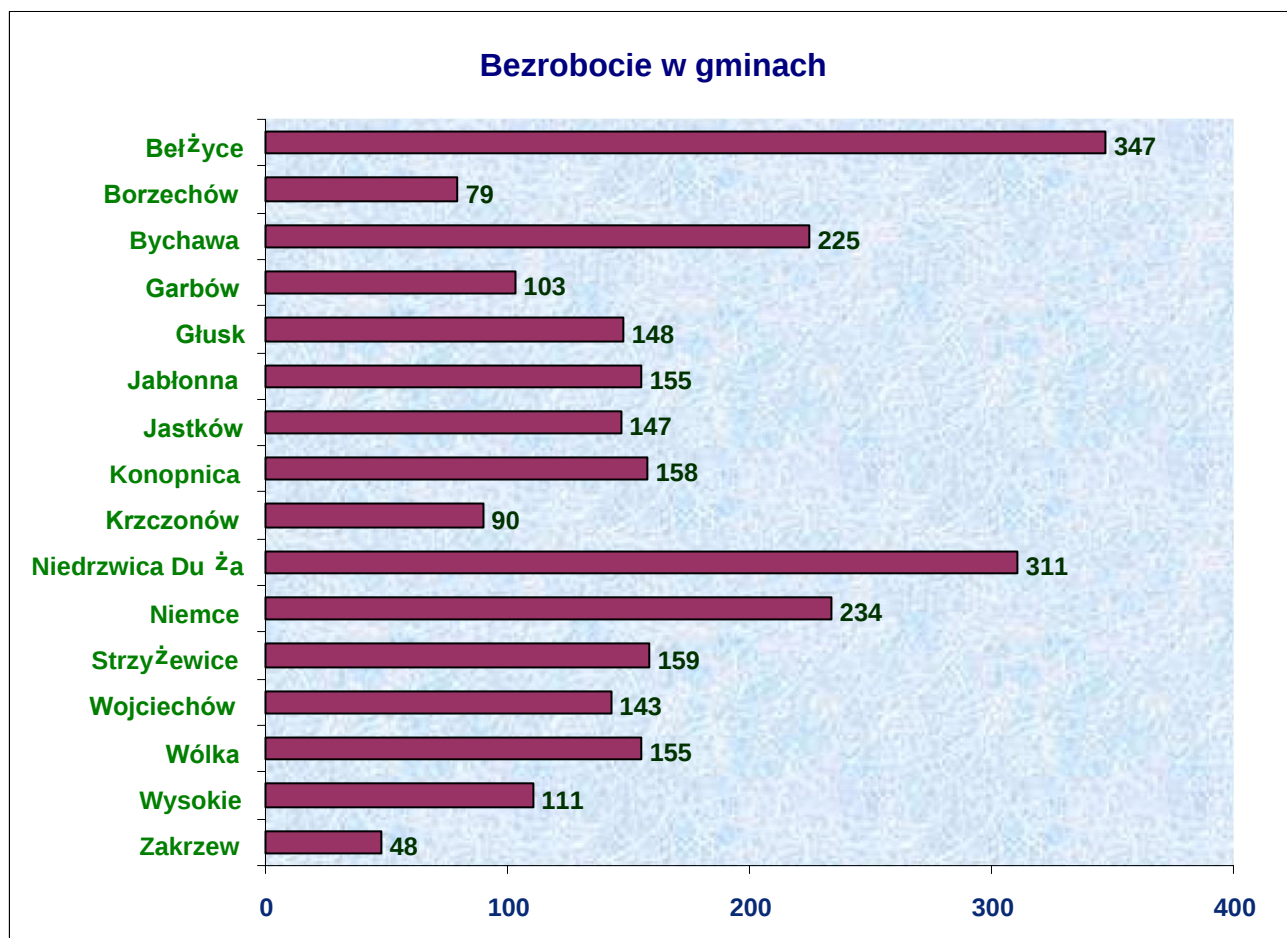

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

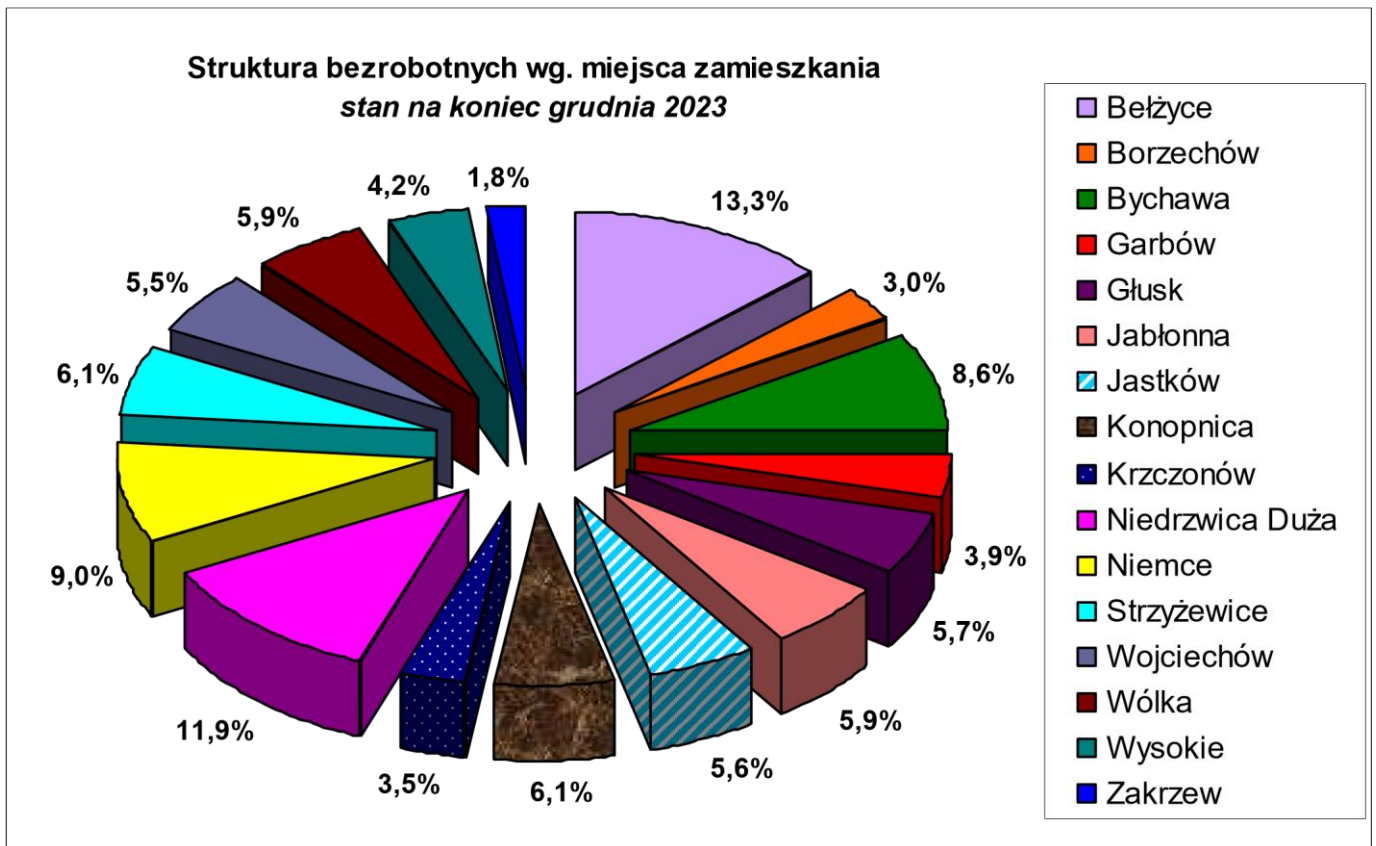
Według stanu na 31 grudnia 2023 stopa bezrobocia w gminie wyniosła 3,71 %. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 5,5% dla województwa wynosi 7,3 %.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Krzczonów wynosiła 90, w tym 46,67% stanowiły kobiety, 53,33 % mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł %.

Wykres 1. Bezrobocie w powiecie.

Wykres 2. Bezrobocie w powiecie.

Źródło: Sprawozdanie Powiatowego Urzędu Pracy w Lublinie, Stan na koniec IV kwartału 2023 r.

3) DANE DOTYCZĄCE OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc i wsparcie w gminie Krzczonów z pomocy społecznej w 2023 roku uzyskało 84 osób, co stanowiło 2,0 % wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2022 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 28 osób.

Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 9 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 34 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2022 o 7 osób. W gminie Krzczonów najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2023 roku było kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub

ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa.

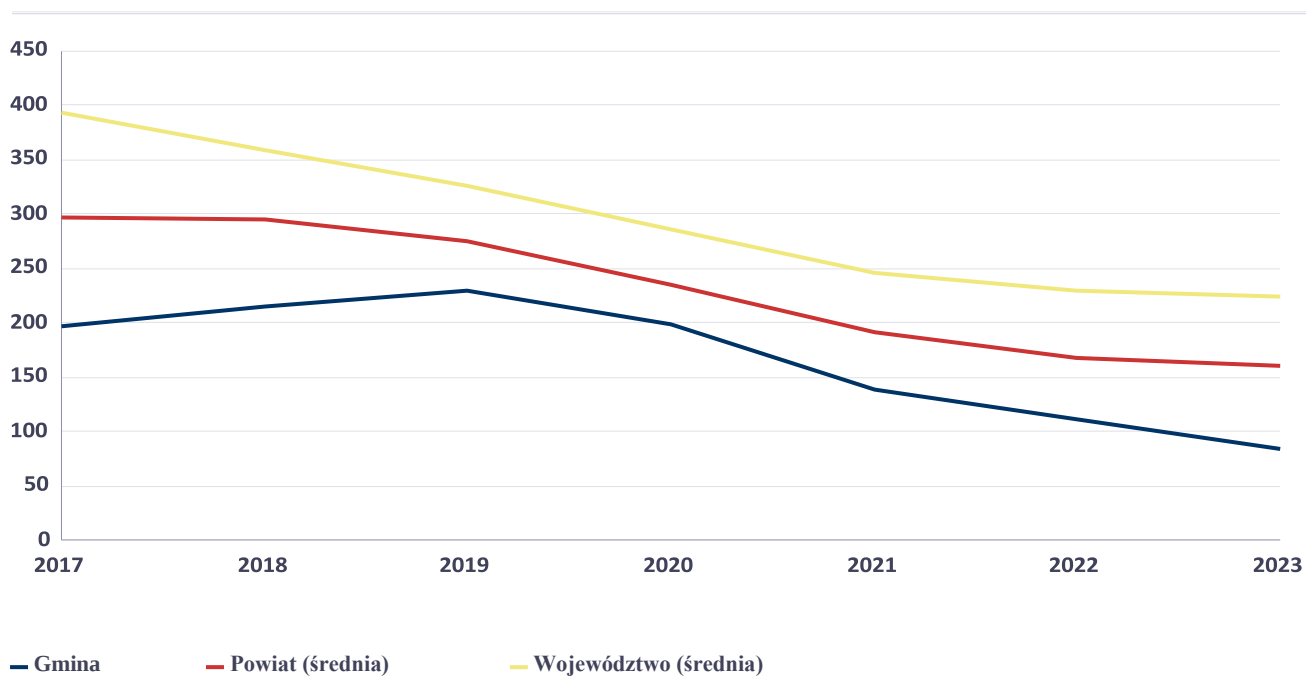
Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprywacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

Tabela 2. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

Liczba świadczeniobiorców							
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Gmina	197	215	230	198	138	112	84
Powiat (średnia)	297	295	274	236	191	169	161
Województwo (średnia)	393	358	326	286	247	230	224

źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023r.

Wykres 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023r.

Tabela 3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	30	17	13
Produkcyjny	66	21	45
Poprodukcyjny	14	10	4

źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023r.

Tabela 4. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	167	410
2018	185	436
2019	190	454
2020	181	411
2021	180	345
2022	170	337
2023	158	291

źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023r.

Tabela 5. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
świadczenia niepieniężne	109	127	131	87	45	55	31
świadczenia pieniężne	94	105	111	120	93	58	55

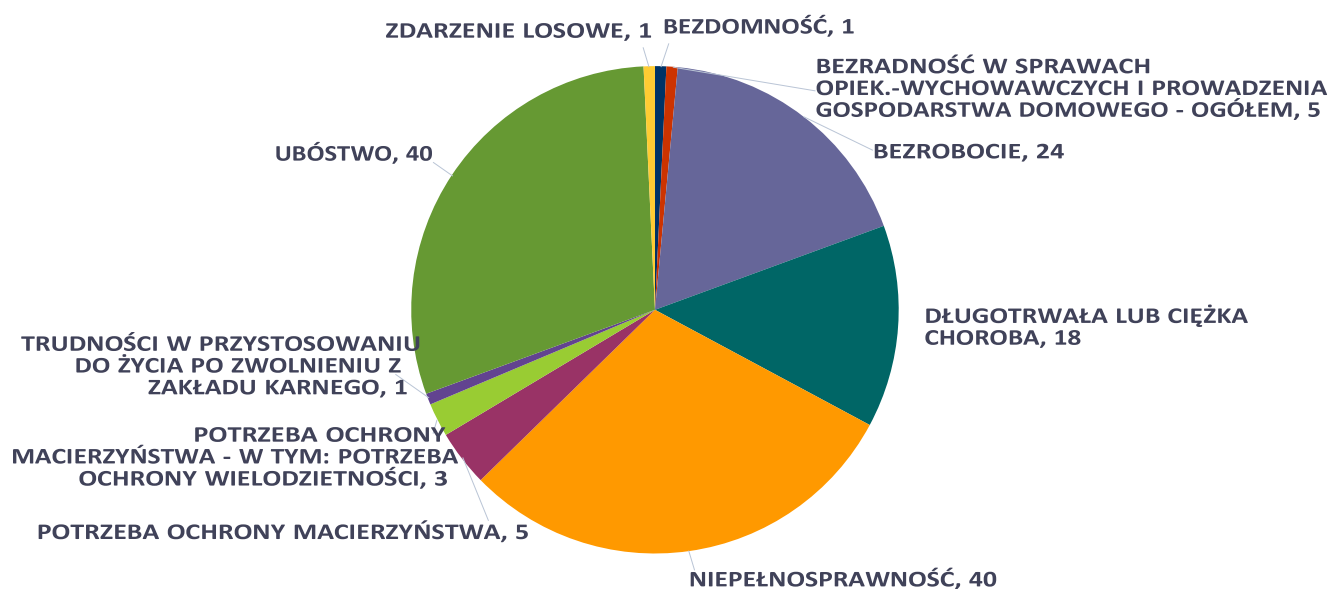
źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023r.

Tabela 6. Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	40
UBÓSTWO	40
BEZROBOCIE	24
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	18
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	5
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	3
BEZDOMNOŚĆ	1
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	5
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	1
ZDARZENIE LOSOWE	1

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

Wykres 4. Powody udzielania pomocy rodzinom

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

Tabela 7. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	4
2018	6
2019	8
2020	6
2021	6
2022	10
2023	7

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

Tabela 8. Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Niepelnosprawność	41	31	2	3	5
Ubóstwo	38	29	3	5	1
Bezrobocie	25	13	3	5	4
Długotrwała lub ciężka choroba	17	11	4	2	
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4			1	3

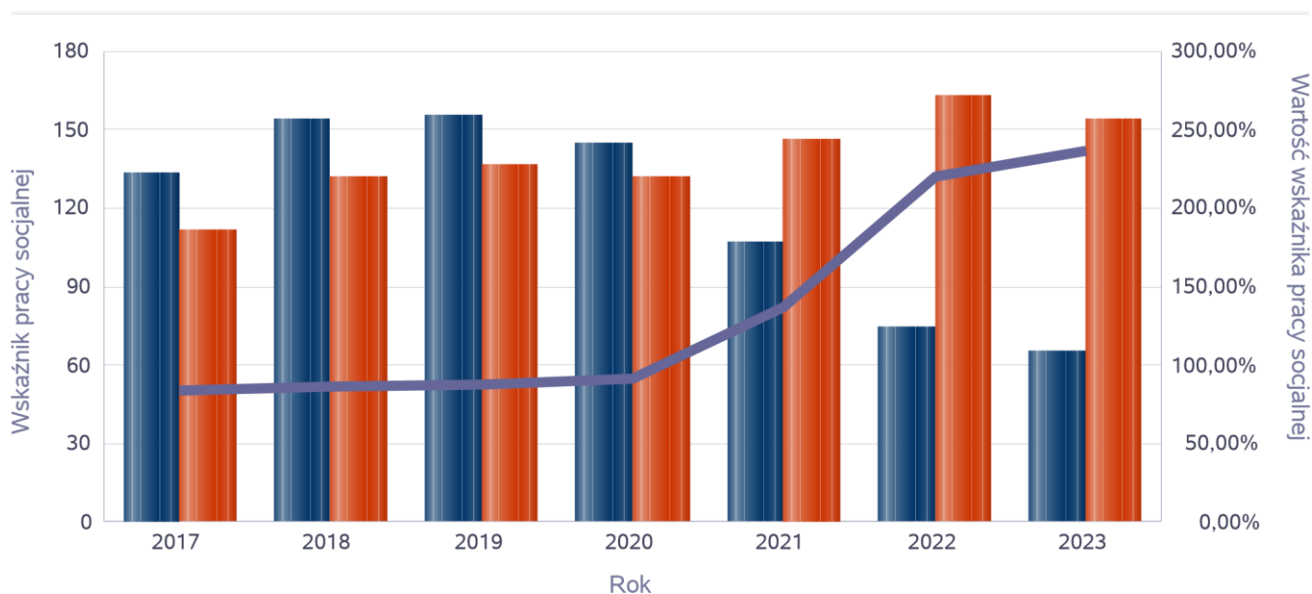
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

Tabela 9. Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wskaźnik pracy socjalnej	83,46%	85,71%	87,74%	91,03%	136,45%	220,27%	236,92%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	133	154	155	145	107	74	65
Praca socjalna ogółem	111	132	136	132	146	163	154

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

Wykres 5. Wskaźnik pracy socjalnej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

Tabela 10. Kontrakt socjalny. Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	0	0
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	4	4
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	6	6
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	8	12
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

Tabela 11. Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	1	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	8	4	3	5	4	4	5

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

4) ZASOBY INSTYTUCJONALNE GMINY KRZCZONÓW

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

W gminie Krzczonów prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy: Krzczonów.

Poniżej prezentujemy w formie tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W gminie Krzczonów nie prowadzą działalności instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu gminy.

Tabela 12. Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	0	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023rok.

Instytucje znajdujące się na terenie miasta i gminy, działające w obszarze polityki społecznej i rozwiązujące dane problemy:

- Urząd Gminy w Krzczonowie ul. Spokojna 7, 23-110 Krzczonów,
- Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Spokojna 7, 23-110 Krzczonów,
- Regionalny Ośrodek Kultury i Sportu w Krzczonowie, ul. Stefana Żeromskiego 11, 23-110 Krzczonów,
- Gminny Ośrodek Zdrowia, ul. Stefana Żeromskiego 21, 23-110 Krzczonów.

Placówki Edukacyjno- opiekuńcze na terenie Gminy Krzczonów:

- Zespół Szkolno- Przedszkolny w Krzczonowie, ul. Leśna 1, 23-110 Krzczonów,

- Niepubliczne Przedszkole „Akademia Poziomkowa” w Krzczonowie, ul. Tadeusza Kościuszki, 23-110 Krzczonów.

Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Krzczonów wspomagające rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych:

- Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Krzczonów „Sołtysy”, ul. Leśna 119, 23-110 Krzczonów,
- Koło Gospodyń Wiejskich Boży Dar, Boży Dar, 23-110 Krzczonów,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Olszance, „Olszanka” Olszanka 21C, 23-110 Krzczonów,
- Koło Gospodyń Wiejskich Zielona, Zielona 6, 23-110 Krzczonów,
- Koło Gospodyń Wiejskich Walentynów, Walentynów 30, 23-110 Krzczonów,
- Koło Gospodyń Wiejskich Piotrkówek, Piotrkówek 79, 23-110 Krzczonów,
- Fundacja Wiejskie Studio Filmowe, Kosarzew- Stróża 18, 23-110 Krzczonów ,
- Stowarzyszenie Na rzecz Społeczności Lokalnej, Pustelnik 6, 23-110 Krzczonów,
- Stowarzyszenie „Radosne Dzieciństwo”, ul. Tadeusza Kościuszki 12, 23- 110 Krzczonów,
- Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Krzczonów, ul. Stefana Żeromskiego 11, 23-110 Krzczonów,
- Fundacja Inicjatyw Społecznych „Barwy Ziemi”, Olszanka 21 d, 23-110 Krzczonów,
- Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych Gminy Krzczonów, ul. Stefana Żeromskiego 11, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Piotrkówku, Piotrkówek 79, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Olszance, Olszanka, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Krzczonowie, ul. Strażacka 2, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kosarzewie Dolnym, Kosarzew Dolny, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Krzczonowie II, Krzczonów Drugi, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna Pamięcin, Walentynów, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sobieskiej Woli, Sobieska Wola Pierwsza, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Żukowie, Żuków Kolonia 384/6, 23-110 Krzczonów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lewandowszczyźnie, Lewandowszczyzna, 23-110 Krzczonów,
- Stowarzyszenie „Dla Rozwoju Wsi Policzyzna”, Policzyzna, 23-110 Krzczonów,
- Krzczonowskie Stowarzyszenie Regionalne, ul. Stefana Żeromskiego 8, 23-110 Krzczonów,
- Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” przy szkole Podstawowej w Krzczonowie, ul. Leśna 1, 23-110 Krzczonów,
- Ludowy uczniowski Klub Sportowy „Huragan” w Krzczonowie, ul. Leśna 1, 23-110 Krzczonów,
- Krzczonowski Klub Sportowy „Krczonovia”, Krzczonów - Sołtysy 25, 23-110 Krzczonów.

IV DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ GMINĘ KRZCZONÓW SKIEROWANE DO POSZCZEGÓLNYCH GRUP WYMAGAJĄCYCH WSPARCIA

Obszar 1 – osoby starsze

Seniorzy mają możliwość skorzystania z usług mających zarówno na celu zwiększenie bezpieczeństwa (Koperta Życia, Teleopieka), odpowiedniej opieki w miejscu zamieszkania (usługi opiekuńcze), wsparcia psychologicznego, wsparcia środowiskowego poradnictwa psychiatrycznego, aktywnego spędzania czasu wolnego (Klub Seniora, okolicznościowe spotkania, zajęcia sportowe).

W ramach działań na rzecz Seniorów zorganizowano/zrealizowano:

- 1) Program Asystent osób niepełnosprawnych.
- 2) Program Koperta Życia- wydano 200 kopert życia.
- 3) Program Teleopieka - zawarto 13 umów.
- 4) Cotygodniowe spotkania Klubu Seniora w ROKiS,
- 5) Spotkania śpiewacze dla Seniorów- występ podsumowujący odbył się podczas dożynek gminnych oraz podczas „Kiszeniaki i Kwaszeniaki”
- 6) Darmowe wyjazdy do kina dla Seniorów.
- 7) Zajęcia teatralne dla osób dorosłych – aktywny udział seniorów, spotkania odbywają się raz w tygodniu.
- 8) Premiera spektaklu, aktywny udział seniorów.
- 9) Spotkania w terenie, pikniki integracyjne.
- 10) Warsztaty krawieckie dla dorosłych, udział seniorów.
- 11) Bale Seniora, na które zapraszani są seniorzy z ościennych gmin.
- 12) Bale tematyczne typu karnawał, Dzień Kobiet.
- 13) Spotkanie dla seniorów z funkcjonariuszem policji dot. przeciwdziałania przestępczości oraz pomocy osobom dotkniętym przestępstwem.
- 14) Warsztaty nt. zwiększenia poziomu świadomości Seniorów w zakresie zarządzania finansami i wiążących się z tym zagrożeń
- 15) Coroczna Wigilie dla Seniorów we współpracy z innymi instytucjami.
- 16) Zajęcia ruchowe takie jak: gimnastyka i ćwiczenia usprawniające.

Obszar 2 - osoby z niepełnosprawnościami

W ramach wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz opiekunów faktycznych ważnym aspektem pomocowym jest usługa asystenta osoby niepełnosprawnej, przeznaczona przede wszystkim dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji

Osoby te mają możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności czy podejmowaniu aktywności społecznej. Pomoc asystenta, ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych.

Kolejnym elementem pomocowym dla osób z niepełnosprawnościami, oraz ich rodzin - jest wsparcie grupowe i indywidualne opiekunów faktycznych, polegające na możliwości skorzystania z bezpłatnych porad udzielanych m. in. przez prawnika, dietetyka, psychologa, pracownika socjalnego oraz innego specjalistę.

Obszar 3 - osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone bezdomnością

W 2023 roku bezdomność stanowiła powód udzielenia pomocy społecznej 2 osobom. Gmina ma za zadanie udzielenie osobom bezdomnym schronienia poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni lub schronisku dla osób bezdomnych. W 2023 roku na terenie Gminy Krzczonów nie funkcjonowały placówki tego typu. W celu zapewnienia miejsca w schronisku lub noclegowni w 2023 roku osoby bezdomne z terenu Gminy Krzczonów kierowane były do Schroniska Brata Alberta w Puławach.

Obszar 4 - osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

System usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego powinien opierać się na modelu opieki psychiatrycznej, obejmującym usługi z zakresu zdrowia i pomocy społecznej oraz wsparcia rodziny, świadczonych blisko miejsca zamieszkania osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego. Taki model opieki psychiatrycznej stawia na pierwszym miejscu potrzeby człowieka, umożliwia współdecydowanie pacjenta o rodzaju leczenia i wsparcia, zwiększając tym samym jego podmiotowość. Wdrożenie środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej jest wyzwaniem zarówno dla podmiotów leczniczych, jak i instytucji pomocy i integracji społecznej, wymagającym rozwoju współpracy międzysektorowej i zmian organizacji świadczenia usług społecznych.

Osoby w kryzysie psychicznym z terenu Gminy korzystają z ogólnej oferty OPS dla osób w trudnej sytuacji życiowej oraz **indywidualnego środowiskowego poradnictwa psychiatrycznego dla osób dorosłych (Excordis)**.

OPS Krzczonów nie zatrudnia specjalistów z zakresu psychoterapii czy terapii uzależnień. Może jedynie przekazywać informacje o dostępnych specjalistach w gminie, powiecie czy województwie. Gmina Krzczonów nie prowadzi także mieszkań wspomaganych dla osób w kryzysie psychicznym. Oferta dla osób w kryzysie, które potrzebują wsparcia z zamieszkaniem, to domy pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi z niepełnosprawnością intelektualną. Osoby wymagające wsparcia dziennego i rehabilitacji społeczno-zawodowej kierowane są do Środowiskowego Domu Samopomocy w Bychawie.

Obszar 5 - wsparcia dziecka i rodziny

Trzydzieści rodzin z dziećmi objętych było pomocą społeczną w Gminie Krzczonów w 2023 roku.. Największą liczbę stanowiły rodziny z dwojgiem dzieci, a w drugiej kolejności z jednym dzieckiem z trójką dzieci.

Jednym z głównych powodów obejmowania rodzin z dziećmi wsparciem w Gminie Krzczonów w 2023 roku było ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

W ramach rozwijania usług społecznych Ośrodek podejmuje się licznych form wsparcia rodzin ukierunkowanych na działania z obszaru edukacji, profilaktyki i zwiększające przyrost naturalny.

Dodatkowo podejmowane przez OPS działania nastawione są na poprawę lub wzmocnienie obszarów funkcjonowania i zwiększające kompetencje.

Rodzaj usług jest odpowiedzią na pojawiające się oczekiwania i wnioski, jak również jest zależny od dostępnej sieci wsparcia (instytucjonalnego i indywidualnego).

Po rozpoznaniu indywidualnych potrzeb osób i rodzin umożliwiono korzystanie z następujących form poradnictwa indywidualnego i grupowego:

- a) radca prawny: 6 osób.
- b) psycholog: 18 osób.
- c) trening umiejętności społecznych: 5 osób.

V ANALIZA POTRZEB W ZAKRESIE REALIZACJI USŁUG SPOŁECZNYCH - WNIOSKI I REKOMENDACJE

Celem przeprowadzonego diagnozy było zidentyfikowanie potrzeb i potencjału lokalnej społeczności w zakresie usług społecznych na terenie gminy Krzczonów. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużyły opracowaniu LPDI, określającego usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej.

W oparciu o dokonaną analizę wyników badań zostały sformułowane wnioski z badania wraz z rekomendacjami.

Sytuację społeczną Gminy Krzczonów determinuje szereg czynników demograficznych, społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych, które wpływają na jakość życia jej mieszkańców oraz dostępność usług społecznych.

Potrzeby w obszarze wsparcia osób starszych

WNIOSEK 1

Zjawisko „starzenia się” społeczeństwa jest w obecnych czasach zjawiskiem nieuniknionym, aczkolwiek może ono postępować w zróżnicowanym stopniu w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego. Należy brać jednak pod uwagę, że w strukturze społecznej gminy będzie przybywać osób starszych oraz liczyć się z tym, że może następować odpływ ludzi młodych, związany z podjęciem nauki

w szkole średniej lub na uczelni wyższej, a następnie pracy w innym mieście.

Nie bez znaczenia są też zmiany w strukturze rodzin, które coraz rzadziej mają charakter wielopokoleniowy, częściej natomiast rozpraszają się, pozostawiając osoby starsze bez odpowiedniego wsparcia.

REKOMENDACJA 1

W najbliższych latach należy prognozować zwiększenie popytu na usługi opiekuńcze, asystenckie, wytnieniowe, a także inne rodzaje wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Szczególną uwagę trzeba zwrócić na osoby samotne, mieszkające w miejscach oddalonych od wsi, a

także na dorosłe osoby z niepełnosprawnościami, które po śmierci rodziców – ich dotychczasowych opiekunów, mogą pozostać bez wsparcia.

Z uwagi na odpływ ludzi młodych, należy skierować działania również w stronę rodzin oraz dzieci i młodzieży, aby zapewnić im dostęp „na miejscu” do usług społecznych, odpowiadających na ich potrzeby.

Rekomenduje się organizację wsparcia dla osób starszych poprzez pomoc asystentów osób starszych, pomoc psychologiczną. Stworzenie miejsca typu klub seniora, które zapewni osobom starszym uczestnictwo w różnego rodzaju zajęciach edukacyjnych i podnoszących ich jakość życia takich jak np. zajęcia rehabilitacyjne, edukacja dietetyczna, warsztaty podnoszące ich kompetencje psychospołeczne oraz warsztaty z artterapii np. rękodzieła. Działania takie zapewnią lepsze funkcjonowanie społeczne, psychologiczne seniorów, co przełoży się na lepsze funkcjonowanie całej społeczności.

WNIOSEK 2

Ważnym aspektem funkcjonowania mieszkańców gminy jest zdrowie. Długotrwała lub ciężka choroba stanowi główny powód udzielania pomocy społecznej w gminie. Społeczeństwo starzejące się boryka się z problemami zdrowotnymi wynikającymi ze starszego i podeszłego wieku. Znaczenie ma również prowadzony tryb życia, w tym zła dieta, mała aktywność fizyczna oraz nałogi.

Wszystkie te czynniki powodują pogorszenie stanu zdrowia wraz z wiekiem oraz zwiększanie zapadalności na choroby tzw. cywilizacyjne, a tym samym na konieczność zwiększania dostępu do lekarzy specjalistów, rehabilitacji, usług opiekuńczych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami problemy zdrowotne oraz dostępność usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i opiekuńczych stanowią jedno z najważniejszych kwestii.

REKOMENDACJA 2

W zakresie realizowanych usług społecznych należy uwzględnić działania w obszarze promocji i ochrony zdrowia. Ważna jest szeroko rozumiana profilaktyka – od kształtowania świadomości społeczeństwa w zakresie zdrowia i zdrowego starzenia się, po realizację badań przesiewowych, służących wczesnemu wykrywaniu chorób.

Potrzeby w obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami

WNIOSEK 3

Ważnym aspektem jest także angażowanie i integracja osób niepełnosprawnych w życie społeczne poprzez udział w warsztatach psychospołecznych takich jak radzenie sobie ze stresem, psychologia pozytywna, warsztaty z artterapii, np. rękodzieła. Zapewnienie swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych oraz organizacja tzw. asystentów osoby niepełnosprawnej.

REKOMENDACJA 3

Rekomenduje się organizację na poziomie OPS dostępu do swobodnego transportu i umożliwienie osobom niepełnosprawnym przemieszczania się zgodnie z ich potrzebami.

Pomoc asystentów zapewni osobom niepełnosprawnym lepsze funkcjonowanie w życiu codziennym i większą integrację społeczną.

WNIOSEK 4

Z uzyskanych informacji wynika, że rodziny z osobami z niepełnosprawnościami nadal często pozostają w swoich „czterech ścianach”. Opiekunowie przemęczeni opieką, a niepełnosprawni pozostawieni w monotonii dnia codziennego.

REKOMENDACJA 4

Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu edukację społeczną na temat funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych. Ważnym aspektem mogłyby tu być warsztaty i spotkania wspierające rodziny osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Warsztaty tego typu stanowiłyby wsparcie psychologiczno-społeczne dla wszystkich członków rodziny. Tematyka warsztatów mogłaby dotyczyć procesów starzenia się oraz chorób wieku starczego, zmian w procesach poznawczych.

Dla rodzin i otoczenia osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych przede wszystkim organizacja tzw. grup wsparcia i pomocy psychologiczno-terapeutycznej i interwencji kryzysowej tzw. terapii krótkoterminowej, terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach (TSR).

Potrzeba zwiększenia świadomości społecznej odnośnie osób starszych i niepełnosprawnych.

Potrzeby w obszarze wsparcia dziecka i rodziny

WNIOSEK 5

Istotny jest rozwój specjalistycznego poradnictwa typu pomoc psychologiczno – terapeutyczna dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży oraz dostęp do mediatora, logopedy, dietetyka.

Podejmowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych zmierzających do wzrostu kompetencji do rodzicielskich – tworzenie klubów rodzica, dostęp do żłobków i przedszkoli.

REKOMENDACJA 5

Analiza sytuacji rodzin wykazała, iż dużym utrudnieniem jest brak placówek wsparcia dla rodzin na terenie gminy Krzczonów oraz niskie kompetencje wychowawcze rodziców.

Rekomenduje się powstanie bazy placówek wsparcia dla rodzin.

Bardzo ważnym aspektem jest tu także podniesienie jakości życia społecznego rodzin poprzez wzrost kompetencji rodzicielsko-wychowawczych rodziców/opiekunów. Przyczyni się do tego organizacja i dostęp do warsztatów w ramach tzw. klubów rodzica umożliwiających nabycie i rozwój tego rodzaju kompetencji.

WNIOSEK 6

Bardzo ważnym aspektem wpływającym na wzrost świadomości społecznej jest profilaktyka w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, a także często im towarzyszącej przemocy w rodzinie. Inny aspekt to przemoc rówieśnicza.

REKOMENDACJA 6

Rekomenduje się organizację pomocy psychologicznej, mediatora, terapii rodzin, terapii uzależnień dla osób uzależnionych i sprawców przemocy, ale także ich rodzin jako ofiar i osób współuzależnionych. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom starszym poprzez m.in. asystentów osób starszych, rehabilitacji i innych form wsparcia, które zmniejszą poczucie izolacji i niezrozumienia społecznego.

Zapewnienie działań profilaktycznych dotyczących uzależnień i przemocy w rodzinie, a także wśród dzieci i młodzieży tzw. przemocy rówieśniczej. Ważnym aspektem jest profilaktyka poprzez organizację warsztatów takich jak: trening zastępowania agresji, komunikacja skoncentrowana na rozwiązaniach, porozumiewanie bez przemocy.

W warsztatach mogłyby uczestniczyć osoby dorosłe zagrożone przemocą i sprawcy przemocy, a także dzieci i młodzież.

WNIOSEK 7

Diagnoza przeprowadzona wśród różnych grup społecznych i wiekowych obrazuje najistotniejsze problemy dzieci i młodzieży, którymi jest brak miejsc do spędzania czasu wolnego, co powoduje nudę i deprivację potrzeb wszechstronnego rozwoju.

REKOMENDACJE 7

Rekomenduje się organizację na terenie gminy Krzczonów miejsc umożliwiających spotkania dzieci i młodzieży, tzw. świetlic środowiskowych. Świetlice wspierałyby rodziców w procesie wychowywania dzieci i młodzieży. Działania świetlic środowiskowych najczęściej ukierunkowane są na dzieci i młodzież wywodzące się z rodzin patologicznych lub mających trudną sytuację materialną, natomiast zajęcia

w tego typu placówkach mogą być zorganizowane w taki sposób, żeby poprzez swoją atrakcyjność przyciągać także dzieci i młodzież z rodzin wydolnych wychowawczo.

Ogólne cele działań świetlic środowiskowych to przede wszystkim:

- ✓ współudział w procesie wychowywania z rodziną oraz szkołą,
- ✓ pomoc w nauce,
- ✓ zapewnianie posiłków podopiecznym,
- ✓ organizacja czasu wolnego przez prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- ✓ działania mające na celu rozwój zainteresowań podopiecznych,
- ✓ wsparcie psychologiczne, socjoterapeutyczne i materialne podopiecznych oraz ich rodzin.

Podsumowując, w świetle przeprowadzonego rozeznania do grup społecznych, które obecnie w pierwszej kolejności objęte zostały wsparciem w ramach usług społecznych należą: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, rodziny dysfunkcyjne i z problemami wychowawczymi.

W przeprowadzonym badaniu znajdujemy potwierdzenie znaczenia wymienionych wyżej odbiorców, jednak powyższa lista powinna zostać uzupełniona lub rozszerzona o usługi skierowane do: rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością, rozszerzenie oferty usług także do opiekunów osób wymagających

wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osób z uzależnieniami oraz ich rodzin, osób dotkniętych i zagrożonych przemocą oraz ich rodzin, a także młodzieży.

W ramach poszczególnych grup należy szczególnie uwzględnić osoby i rodziny będące w kryzysie bądź trudnej sytuacji ekonomicznej, doświadczające dotychczas barier w dostępie do usług społecznych oraz rodziny mające problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Grupą wymagającą szczególnej uwagi jest młodzież zamieszkująca gminę.

Biorąc pod uwagę powyższe, jako priorytetowe powinny być traktowane usługi w zakresie wspierania rodziny, pomocy społecznej, w tym wsparcia osób starszych, promocji i ochrony zdrowia, wsparcia osób niepełnosprawnych oraz aktywności obywatelskiej. Rodzaje usług będą uzależnione od potrzeb grup odbiorców, a także od ich sytuacji. Część usług może być kierowana do ogółu mieszkańców, a część do osób i grup wymagających wsparcia specjalistycznego.

Ważne jest ich dostosowywanie do indywidualnych potrzeb beneficjentów.

VI PLANY DEINSTYTUCJONALIZACJI USŁUG

W niniejszym rozdziale przedstawione zostaną plany deinstytucjonalizacji poszczególnych usług, w podziale na 5 osobnych grup społecznych. W każdej z nich opisane zostaną najistotniejsze usługi, wraz z opisem ich celu głównego, celów szczegółowych, działań jakie należy podjąć, oraz instytucji niezbędnych do ich wdrożenia.

Zgodnie z wytycznymi MRiPS, poszczególne plany przedstawione zostaną w formie tabeli.

Źródłami finansowania Programu będą:

- środki z budżetu gminy,
- środki publiczne krajowe,
- Program regionalny Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027
- inne

Obszar 1 Wsparcie osób starszych

Cel ogólny	Budowa systemu wsparcia dla osób starszych w Gminie Krzczonów					
Cel szczegółowy: Opracowanie oferty dla różnych grup seniorów z różnymi potrzebami.	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Powołanie zespołu ds. opracowania oferty dla osób starszych	01.06.2024 – 30.09.2024	Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów i NGO		
	2	Opracowanie programu wsparcia Seniorów zakładającego rozwinięcie dotychczasowych działań dla Seniorów i zaproponowanie nowych usług Seniorom	01.10.2024 – 31.12.2024	Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów i NGO		
	3	Wdrożenie i realizacja opracowanego planu	01.01.2025 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów i NGO		
Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu do asystenckich, opiekuńczych i wytchnieniowych	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Zwiększenie ilości godzin asystenckich, opiekuńczych i wytchnieniowych	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
Cel szczegółowy: Rozwój wolontariatu na rzecz Seniorów	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
		Zaangażowanie wolontariuszy do wsparcia Seniorów	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
Cel ogólny	Rozwinięcie działań na rzecz Seniorów z zakresu wsparcia środowiskowego					
Cel szczegółowy:	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania

Utworzenie dziennego domu pobytu dla Seniorów	1	Pozyskanie środków na utworzenie placówki	01.01.2025 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów		
	2	Pozyskanie lokalu na siedzibę placówki	01.01.2025 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów		
	3	Utworzenie i funkcjonowanie dziennego domu pobytu dla Seniorów	01.01.2025 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów		
Cel szczegółowy: Profesjonalizacja usług opiekuńczych/sąsiedzkich i asystenckich - wzmocnienie nadzoru nad jakością realizowanych usług	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Przeprowadzenie szkoleń dla osób świadczących usługi opiekuńcze/sąsiedzkie i asystenckie	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
	2	Opracowanie standardów świadczenia usług opiekuńczych/sąsiedzkich i asystenckich	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
Obszar 2 Wsparcie osób z niepełnosprawnościami						
Cel ogólny	Rozwój usług wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami					
Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu do różnego typu usług wsparcia osób z niepełnosprawnością (asystenci osób z niepełnosprawnościami, opieka wytchnieniowa, usługi opiekuńcze, usługi specjalistyczne)	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Pozyskanie dodatkowych środków finansowych	01.01.2025 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów		
	2	Zatrudnienie osób do świadczenia usług wsparcia dla osób z N (asystenci osób z niepełnosprawnościami,	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		

		opieka wytnieniowa, usługi opiekuńcze, usługi specjalistyczne)				
Cel ogólny	Rozwój usług zdrowotnych					
<i>Cel szczegółowy: Zapewnienie dostępu do sprzętu do rehabilitacji lub możliwość jego wypożyczenia</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Pozyskanie lokalu na siedzibę wypożyczalni i sprzętu rehabilitacyjnego do wypożyczalni	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
Obszar 3 Wsparcie osób w kryzysie bezdomności i zagrożone bezdomnością						
Cel ogólny	Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności					
<i>Cel szczegółowy: Budowa systemu zbierania informacji o osobach zagrożonych bezdomnością.</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Zwiększenie przepływu informacji pomiędzy OPS a innymi instytucjami gminnymi, powiatowymi i państwowymi zajmującymi się osobami bezdomnymi i zagrożonymi bezdomnością	01.05.2024 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
<i>Cel szczegółowy: Dostarczenie odpowiedniego wsparcia do osób zagrożonych bezdomnością.</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Poszerzenie katalogu usług wsparcia dla osób zagrożonych bezdomnością	01.05.2024 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		

		<i>o usługi doradcze z zakresu finansów i prawa</i>				
<i>Cel szczegółowy: Poprawa jakości życia osób w kryzysie bezdomności.</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	<i>Zapewnienie dostępu osób w kryzysie bezdomności do usług profilaktycznych i interwencyjnych, w tym interwencji kryzysowej, wsparcia w kontrolowaniu i wychodzeniu z zadłużenia, usług terapeutycznych, integracji i reintegracji społeczno-zawodowej, poradnictwa specjalistycznego.</i>	<i>01.05.2024 – 31.12.2027</i>	<i>Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów</i>		
	2	<i>Szkolenia podnoszące kwalifikacje i kompetencje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej na rzecz osób w kryzysie bezdomności, w tym dostęp do superwizji.</i>		<i>Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów</i>		
Obszar 4 Wsparcie osób w kryzysie zdrowia psychicznego						
Cel ogólny	Rozwój działań z zakresu profilaktyki kryzysu psychicznego					
<i>Cel szczegółowy:</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania

Rozwój usług edukacyjnych w zakresie profilaktyki chorób psychicznych	1	Organizacja szkoleń dla pracowników: instytucji i organizacji pozarządowych z zakresu profilaktyki kryzysu psychicznego	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu do informacji o przeciwdziałaniu kryzysom psychicznym/ wczesnej interwencji kryzysowej.	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Przygotowanie i kolportaż informatora dla mieszkańców gminy z zakresu profilaktyki kryzysu psychicznego oraz pierwszych symptomów kryzysu psychicznego (w tym zaburzeń psychicznych oraz uzależnień).	01.05.20245 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
Cel ogólny	Skuteczna interwencja wobec osób w kryzysie psychicznym.					
Cel szczegółowy: Zwiększenie indywidualnego wsparcia specjalistycznego osób w kryzysie psychicznym.	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Zatrudnienie kadry specjalistów, w szczególności psychiatry	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
Cel ogólny	Integracja osób w kryzysie psychicznym - aktywizacja oraz rehabilitacja społeczna i zawodowa, osób w kryzysie psychicznym					
Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu do działań integrujących, samopomocowych dla osób w kryzysie psychicznym.	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Utworzenie grup samopomocowych dla osób w kryzysie psychicznym	01.05.2024 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		

Obszar 5 Wsparcie dziecka i rodziny

Cel ogólny	Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy o charakterze profilaktycznym					
<i>Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności do usług terapeutycznych (w tym terapii rodzin), zdrowotnych i profilaktycznych na terenie gminy</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Zwiększenie lub utworzenie dodatkowego etatu psychologa i logopedy w szkołach.	01.01.2025 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów		
<i>Cel szczegółowy: Rozwój działań profilaktycznych dotyczących uzależnień i przemocy w rodzinie, a także wśród dzieci i młodzieży tzw. przemocy rówieśniczej.</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Zwiększenie dostępu do informacji o przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy w rodzinie, a także wśród dzieci i młodzieży tzw. przemocy rówieśniczej.	01.05.2024 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		
Cel ogólny	Zwiększenie dostępu do pomocy z zakresu wychowawczo – opiekuńczej, wzmacnianie kompetencji wychowawczo – opiekuńczych rodziców					
<i>Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu do asystenta rodziny.</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Zatrudnienie dodatkowych asystentów rodziny	01.01.2025 – 31.12.2027			
<i>Cel szczegółowy: Utworzenie placówki opieki nad dzieckiem do lat 3</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Utworzenie publicznego żłobka na terenie gminy lub sfinansowanie darmowych/	01.09.2024 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów		

		nisko płatnych miejsc w żłobkach dla dzieci do lat 3				
Cel ogólny	Powstanie placówki wsparcia dziennego - dla dzieci i młodzieży					
<i>Cel szczegółowy: Powstanie na terenie Gminy miejsc umożliwiających organizację spotkań dla dzieci i młodzieży</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Stworzenie nowych miejsc dla dzieci i młodzieży na wolnym powietrzu	01.01.2025 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów		
	2	Pozyskanie budynku i utworzenie świetlicy środowiskowej dla dzieci	01.01.2025 – 31.12.2027	Gmina Krzczonów, OPS Krzczonów		
Cel ogólny	Promocja i akcja wspierająca rozwój rodzin wspierających					
<i>Cel szczegółowy: Akcja promocyjna na rzecz tworzenia rodzin wspierających</i>	Nr działania	Działanie	Okres realizacji	Podmiot/podmioty odpowiedzialne	Koszt	Źródło/-a finansowania
	1	Podjęcie współpracy z PCPR w Lublinie, mającej na celu promocję tworzenia rodzin wspierających	01.01.2025 – 31.12.2027	OPS Krzczonów		

VII MONITORING I EWALUACJA

Monitoring wskaźników określonych dla każdego z obszarów interwencji będzie prowadzony na bieżąco. Na koniec obowiązywania *Lokalnego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2024-2027* zostanie opracowany raport z jego realizacji, który następnie zostanie przedłożony Wójtowi i Radzie Gminy.

Wykaz

Rys. 1. Położenie Gminy Krzczonów

Rys. 2. Podział administracyjny Gminy Krzczonów na jednostki pomocnicze (sołectwa)

Rys. 3. Liczba mieszkańców wg wieku i płci

Tabela 1. Liczba mieszkańców wg wieku i płci

Tabela 2. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

Tabela 3. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Tabela 4. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Tabela 5. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Tabela 6. Powody udzielania pomocy rodzinom

Tabela 7. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Tabela 8. Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Tabela 9. Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

Tabela 10. Kontrakt socjalny. Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Tabela 11. Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

Wykres 1. Bezrobocie w powiecie.

Wykres 2. Bezrobocie w powiecie.

Wykres 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

Wykres 4. Powody udzielania pomocy rodzinom

Wykres 5. Wskaźnik pracy socjalnej